

21. ročník národní arboristické konference Strom pro život – život pro strom 2022 – „Myšlenky současnosti, stíny budoucnosti“

Letošní arboristická konference Strom pro život – život pro strom se konala v Jihlavě a v mnohém se lišila od předchozích ročníků. Poprvé byl program rozdělen na arboristickou všeobecnou část a na přednášky postavené na míru stromolezcům. Víťaným zpestřením byl čtvrtěční program sekce GIS, který plnohodnotně vyplnil čtvrtěční odpoledne. Účastníci měli možnost sály a přednášky různě kombinovat a mnohdy to pro ně prý nebyla lehká volba...

Odborní garanti, kterým vedle přednášejících patří největší poděkování, odvedli skvělou práci – jmenovitě OŽP Jihlava pod vedením Vladimíra Másilka, sekci GIS pak zařídil Jaroslav Škrobák a stromolezcům na míru program sestavil Pavel Wágner. Různorodost programů pak dovršila i velmi specifická atmosféra jednotlivých sálů.

Konference se konala pod záštitou Ministerstva životního prostředí a České komory architektů.

Generálním partnerem konference byla školka Lorberg, dalšími partnery ADAM zahradnická a.s., BAOBAB – péče o zeleň s.r.o., Urban Forestry s.r.o., partnerskou podporu také poskytlo Statutární město Jihlava a Vysoká škola polytechnická Jihlava.

Na příští arboristickou konferenci se těšíme a jak bude vypadat, záleží také hodně na vás a vašich podnětech.

Děkujeme, že jste s námi!

— SZKT

Exkurze na Veletrh GaLaBau 2022

Dne 16. 9. 2022 se po čtyřleté pauze opět uskutečnila exkurze SZKT na veletrh GaLaBau 2022. Jde o mezinárodní veletrh zahradní a krajinářské tvorby, městského mobiliáře a dětských a sportovních hřišť, který se koná pravidelně každý sudý rok v září v bavorském Norimberku (v roce 2020 byl z důvodu pandemie Covid-19 zrušen).

V partnerské spolupráci s NürnbergMesse, GmbH, a společností PROveletrhy s.r.o. (výhradní zastoupení veletrhu v ČR) se i pro letošní rok podařilo SZKT zajistit autobusový zájezd a volný vstup na veletrh (vstupné 40 eur). Naši členové tuto nabídku využili a autobus zcela zaplnili. Po čtyřleté pauze bylo opravdu na co se dívat. V jedenácti halách a dalších venkovních expozicích vystavovalo přes 1 000 firem z 33 zemí. K vidění byly sortimenty rostlin a stromů, komunální technika, povrchy, systémy pro hospodaření s vodou, dětská hřiště a mnoho dalšího. Zajímavý byl i doprovodný odborný program, který obsahoval například přednášku zástupců Svazu německých školkařů o sortimentu stromů pro klimatickou změnu nebo přednášku profesora Cassiana Schmidta o použití trvalkových směsných záhonů ve veřejné zeleni. Ve venkovních expozicích se návštěvníci kromě ukázek techniky mohli podívat i na probíhající soutěž mladých německých zahradníků Landschaftsgärtner Cup 2022, obdobu naší české Lipové ratolesti, kterou pořádají kolegové ze SZÚZ.

Mnozí účastníci využili exkurzi i k jednání se svými zahraničními partnery. To se týkalo i zástupců SZKT, kteří jednali s vedením veletrhů o spolupráci v roce 2024, nebo s vystavovateli o možné podpoře našich vzdělávacích akcí.

Doufáme, že se vám zájezd líbil. Na příští veletrh GaLaBau, který se uskuteční ve dnech 11.–14. září 2024, se určitě opět vypravíme a vy si již nyní můžete rezervovat místo na zájezdu.

— Kancelář SZKT

Foto ze setkání českých firem a z jednání s ředitelem GaLaBau Stefanem Dittrichem (druhý zprava) a s jednatelkou firmy PROveletrhy s.r.o. Naděždou Lichte (čtvrtá zprava)

Soutěž mladých německých zahradníků Landschaftsgärtner Cup 2022

Získají nové výsadby v Jihlavě ocenění v soutěži Adapterra Awards?

Přehřívání povrchů, sucho, nevhodná půda či protkání inženýrskými sítěmi vytváří náročné a komplikované podmínky pro existenci stromů ve městech. Jedna z takových situací nastala ve Vrchlického ulici v Jihlavě, kde chyběly stromy, které by stínily vyprahlý chodník a cyklostezku. Přestože je tam město opakovaně vysazovalo, vždy uschly. Na vině bylo nevhodné podloží tvořené pravděpodobně jíly navezenými z okolních staveb. Ani okolní zpevněné plochy neumožňovaly dostatečné vsakování dešťové vody, a tak se zde výsadby standardním způsobem míjely účinkem. Kletbu pomohla zlomit až výsadba do strukturálního substrátu, tvořeného štěrkem, kompostem a biouhlem, který umožňuje stromům dobře prokořenit a zároveň poskytuje kořenům dostatečný přísun půdního vzduchu a živin.

Jak se ve Vrchlického ulici postupovalo?

Podél chodníku vznikl pás dřevin o šířce 1,2 m a délce 103 m. Stromy byly vysazeny do strukturálního substrátu, který tvoří hlavní objem výsadbové rýhy a je v ní uložen ve dvou vrstvách se zvýšeným hutněním. Ve svrchní vrstvě se nachází štěrk modelovaný s mírnou sníženinou ve středové části. K výsadbě město vybralo 11 stromů různých druhů (javory, lípy, habry, jasany, olše) v různých velikostech (obvod kmínku 12–14 cm a 14–16 cm), aby bylo možné sledovat a porovnávat jejich vývoj a stav. Povrch svrchního substrátu byl hlavně z estetických důvodů vytvořen ze směsi letniček a trvalek.

Pracovníci města průběžně monitorovali a zaznamenávali stav vody v půdě. Vysazené stromy se zalévaly pouze dvakrát (jednou hned po výsadbě a podruhé v září 2020), přestože se obvykle sazenice ve městech zavlažují dvakrát týdně po dobu minimálně dvou let. V březnu 2022 zaměstnanci zkontrolovali prokořenění substrátu. Dřeviny zakořenily velmi dobře, jejich statika je zcela bezproblémová a už po roce bylo možné odstranit kotvení. V nejbližších letech se na dřevinách v případě potřeby provede výchovný řez.

Úspěšnou výsadbu město zopakovalo i na Masarykově náměstí

Způsob výsadby ve Vrchlického ulici byl natolik úspěšný, že ho město rozhodlo uskutečnit i na jiných místech, kde se stromům nedaří. Prvním z nich Masarykovo náměstí, kde bylo vysazeno pět jerlínů japonských. V jeho severní části, mezi Mariánským sloupem a historickou budovou jihlavské radnice, vznikl pobytový „pokojíček“, který by měl lidem procházejícím náměstím poskytnout kýžený stín. Na rozdíl od Vrchlického ulice se ale v této lokalitě nacházela extrémně propustná zemina, a proto bylo potřeba vytvořit vrstvu, která by zadržela optimální množství vody pro dobrý růst jerlínů a zároveň zabránila nežádoucím průsakům vody do jihlavského podzemí. Dešťová voda se ke stromům dostává zejména vsakovacími rýhami po obvodu parčíku, a pokud by jí bylo moc, dostane se přepadem do kanalizace.

Investice pomohou ušetřit na zálivce a povýsadbové péči

Díky výsadbám do strukturálního substrátu budou stromy moci plnit své funkce – zlepšovat mikroklima v ulicích, stínit, zachytávat prach či zlepšovat vzhled ulice. K výhodám tohoto systému navíc patří vzniklý retenční prostor, který může zachytit část srážek při přívalových deštích, s nimiž pak mohou dřeviny hospodářit v období sucha. Tímto způsobem se snižuje zátěž kanalizace i čistírny odpadních vod, případně se předchází škodám na majetku. Vyšší vstupní investice se tedy vrátí ve snížených nákladech na zálivku a povýsadbovou péči, prevenci záplav i ekosystémových službách.

Výsadby soutěží v Adapterra Awards 2022

Jihlava dlouhodobě zařazuje prvky modrozelené infrastruktury do investic ve městě a ve svých projektech zkouší nové technologie. Výsadby do strukturálního substrátu letos postoupily mezi 18 finalistů soutěže adaptačních opatření Adapterra Awards, kterou letos již po čtvrté pořádá Nadace Partnerství ve spolupráci s Integra Consulting.

Prostřednictvím on-line hlasování můžete až do 15. října podpořit některého z finalistů a udělit mu tak Cenu sympatie.

Hlasujte na www.adapterraawards.cz

Soutěž Zelená stuha České republiky 2022 zná svého vítěze!

V úterý 4. října 2022 byly v reprezentačních prostorách Valdštejnského paláce, sídle Senátu Parlamentu ČR, slavnostně vyhlášeny výsledky celostátní soutěže Zelená stuha České republiky 2022. Garantem tohoto ocenění a spoluvyhlašovatelem soutěže Vesnice roku je Ministerstvo životního prostředí, organizátorem této soutěže a dalším spoluvyhlašovatelem soutěže Vesnice roku je SZKT.

Celostátním vítězem a držitelem Zelené stuhy České republiky 2022 se stala obec Dolní Město z Kraje Vysočina, druhé místo získala obec Dolní Poustevna z Ústeckého kraje, třetí místo obec Čistá ze Středočeského kraje. Blahopřejeme!

V Maďarsku proběhlo vyhlášení soutěže Entente Florale Europe 2022, obec Dobrochov má zlato!

24. září 2022 byly v maďarském městě Balatonfüred vyhlášeny výsledky letošního ročníku soutěže Entente Florale Europe (Evropská kvetoucí sídla). Za Českou republiku se soutěžního klání zúčastnila obec Dobrochov z Olomouckého kraje, vítěz Zelené stuhy ČR z roku 2019. Českým organizátorem této mezinárodní soutěže je SZKT, garantem české účasti a podporovatelem soutěže je Ministerstvo životního prostředí. V evropském klání měst a obcí získala obec Dobrochov nejvyšší ocenění - zlatou medaili. Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu gratuluje k velkému úspěchu!

— kancelář SZKT

Hrušně vítězí

Ve středu 21. 9. 2022 se v prostorách brněnské Hvězdárny a planetária uskutečnilo vyhlášení Stromu roku 2022. Tuto anketu již od roku 2000 pořádá Nadace Partnerství a za uplynulých dvacet let se jí zúčastnilo více než 1 600 stromů.

Do letošního ročníku bylo přihlášeno celkem 55 stromů, z nichž odborná porota jako obvykle vybrala 12 finalistů. O konečném pořadí pak rozhodovalo hlasování veřejnosti prostřednictvím DMS, díky němuž se zároveň podařilo vybrat přes 200 000 Kč do grantu pro ošetření stromů.

Cílem ankety je hledat stromy se silným, zajímavým příběhem a prostřednictvím nich posilovat vztah občanů k místům, kde žijí. Dávnou minulost tak připomněl javor klen, vyrůstající z posledních zbytků strážní věže zaniklého hradu Zuvačov nad obcí Komňa, který kdysi tvořil opěrný bod na moravsko-uherské hranici. Do mladší historie nás zavede bříza z opačného konce naší vlasti, rostoucí v místech někdejší obce Popov u Jáchymova. S obvodem dosahujícím téměř tři metry a stářím 130 let se může jednat o nejstarší a největší exemplář svého druhu u nás. Ještě o desetiletí starší je nejexotičtější z finalistů: jinan v areálu starobrněnského kláštera. Zasazen byl v době, kdy zde jako opat působil vědec světového věhlasu, jehož 200. výročí narození si letos připomínáme: Johann Gregor Mendel.

Celkovým vítězem se stala třisetletá hrušeň hnilička, rostoucí mezi obcemi Drásov a Dlouhá Lhota na Příbramsku. Zdejší krajina byla poznamenána těžbou uranu a i tento strom jen těsně unikl nebezpečí zasypaní rozšiřující se haldou. Stříbrný javor babyka z Ústí nad Orlicí, vysazený místním okrašlovacím spolkem v roce 1889, je jedinou připomínkou někdejších Riegrových sadů, zaniklých v důsledku rozšiřování města. Třetí místo získala další hrušeň, rostoucí poblíž bývalé tvrze v Kralicích nad Oslavou, významného místa spjatého s naší historií. Jsou známy i konkrétnější údaje: zasadil ji v roce 1866 Antonín Sklenář pro svou manželku a jedná se o odrůdu 'Amanlíská', která má – jak uvádějí přihlašovatelé – plody „menší, jedinečné chuti“.

Vyhlašovacím podvečerem provázal zkušený a věci znalý moderátor Vladimír Kořen (obsáhlý rozhovor s ním jsme přinesli v časopise Zahrada Park Krajina 3/2021). V podání

hudebního dua Karel Heřman & Ivan Jašek zazněly skladby s příhodnými názvy „Duch javora“, „Nebe v poušti“ či „Pod tmavočervenými jeřabinami“, doprovázené projekcí hvězdného nebe na kupoli planetária, což umocnilo slavnostní ráz celé akce.

Pozoruhodností tohoto ročníku bylo také zastoupení jednotlivých druhů stromů, kdy se mezi dvanáctku finalistů probojovaly hned tři hrušně i jedna třešeň. Končí éra dubolipová a nadchází ovocná?

— Petr Föorchgott

Foto – zdroj: ceskenoviny.cz, autor Straková Magdaléna

Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem

Výstava Národního zemědělského muzea a Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze je jedním ze závěrečných výstupů stejnojmenného výzkumného projektu (identifikační kód DG20P02OVV012). Projekt byl financován z Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) Ministerstva kultury. Řešen je v letech 2020 až 2022 a jeho hlavním cílem bylo popsat účel, vznik a dějinné etapy této světově unikátní krajiny zapsané od roku 2019 v Seznamu světového dědictví, posoudit dochované dílo, vymezit jeho kulturní hodnoty a stanovit efektivní metody jejich uchování a prezentace, které budou využitelné také v obdobných částech našeho kulturního dědictví. Cílem bylo také popsat tradované metody výcviku kočárových koní starokladrubskeho plemene a zpracovat návrh na zařazení této metody na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva včetně stanovení způsobu jeho zachování.

Na čtyřiceti výstavních panelech umístěných v expozici Národního zemědělského muzea v Praze je postupně představena krajina Národní hřebčína v Kladrubech nad Labem. Jednotlivé panely se věnují přírodním charakteristikám a specifickým krajiny a hodnocení krajinného rázu. Jistým ozvláštěním je pohled na krajinu prostřednictvím mimovědního oboru geomantie, který se zabývá vyhledáváním neviditelných prouků planety Země příznivě ovlivňujících život na ní. Nejstarší historie krajiny je zasazena do širšího dějinného kontextu s přesahem do zahraničí. Prezentovány jsou nejvýznamnější milníky v dějinách hřebčína (povýšení hřebčína na hřebčín dvorský císařem Rudolfem II. v roce 1579, barokní přestavba a úpravy hřebčína v 17. a 18. stol.). Podstatná pozornost je věnována zejména vrcholnému období krajinných úprav, které

se odehrály v první polovině 19. století, a zahradně-architektonickým principům, jež při nich byly uplatněny (tvorba krajiny podle zásad francouzské zahrady, tvorba krajiny podle zásad malířsko-krajinářské kompozice). Samostatná pozornost je dále věnována chovu a výcviku starokladrubskeho koně v krajině. Závěrem jsou shrnuty důvody zápisu krajiny na Seznam světového dědictví.

K výstavě je vydán tištěný česko-anglicko-německý katalog, který na 242 stranách podrobněji přibližuje prezentovaná témata výstavy.

— Roman Zámečník

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM **ČZU** Fakulta životního prostředí

KRAJINA PRO CHOV A VÝCVIK CEREMONIÁLNÍCH KOČÁROVÝCH KONÍ V KLADRUBECH NAD LABEM

20. 9. 2022 – 1. 2. 2023

Na místě, které se původně nijak nelišilo od zbytku krajiny středního Polabí, vznikl usilovnou prací lidí skvost výjimečné světové hodnoty. Je výjimečný svým posláním – chovem a výcvikem ceremoniálních kočárových koní. Světová jedinečnost krajiny byla potvrzena jejím zápisem na Seznam světového dědictví (UNESCO) v roce 2019.

Výstava vznikla za podpory Ministerstva kultury v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II), identifikační kód projektu DG20P02OVV012.

Výstava se koná v prostorách Národního zemědělského muzea Kostelní 1300/44, Praha 7

Výstava je společným dílem Národního zemědělského muzea a České zemědělské univerzity v Praze, Fakulty životního prostředí.

Národní zemědělské muzeum, s.p.o., Praha – Národní zemědělské muzeum – Kostelní 1300/44, Praha 7
Zpřizovatelem muzea je Ministerstvo zemědělství.

MINISTERSTVO KULTURY **Rádío DAB Praha** Český rozhlas

www.nzm.cz

Foto – zdroj: Národní hřebčín Kladruba nad Labem

Dny zahradní a komunální techniky 2022, Havlíčkův Brod

Ve dnech 21. a 22. září proběhly na letišti v Havlíčkově Brodě Dny zahradní a komunální techniky 2022, které pořádá pravidelně v dvouletém cyklu nakladatelství ProfiPress, s.r.o. SZKT byla partnerem letošní akce a zajistila doprovodný program v podobě odborné přednášky Ing. Marka Hamaty na téma Péče o travnaté plochy ve veřejném prostoru. Na samotné výstavě bylo k vidění mnoho druhů komunální techniky, převahu měly zejména stroje a sekačky určené pro péči o trávníky. Výhodou letištních prostor je dostatek travnatých ploch, na kterých měli návštěvníci možnost porovnat účinnost, rychlost a kvalitu sečení jednotlivých předváděných strojů. Tato akce stojí rozhodně za pozornost a její příští ročník doporučujeme zejména našim členům ze sekce Správa zeleně nebo členům, kteří jsou dodavateli těchto služeb pro města a obce. Na příští ročník se můžete těšit opět za dva roky, na podzim roku 2024.

— Kancelář SZKT

Burza práce

Zahradní designer
Společnost Tempus

Zahradník – absolvent
OK Zahrady s.r.o.

Zahradník – vedoucí real. týmu
OK Zahrady s.r.o.

Junior kraj. projektant/architekt
Atelier Rákos s.r.o.

→ Více na webu SZKT

Kalendář nejbližších akcí:

→ Více na webu SZKT

Školení a certifikace ABA

22. - 23. 10. 2022

Ing. Pavel Nevrla, Ing. Bc. Tomáš Dolenský, Ing. Jiří Houtke

Víkendový kurz pro praktikující stromolezce, který lze využít i jako přípravu pro certifikaci ETW. Maximální kapacita je 8 účastníků.

Procházka s fytopatologem – Olomouc

25. 10. 2022 Ing. Jiří Rozsypálek

Na konkrétních případech si ukážeme a vysvětlíme, jak determinovat konkrétní rod či druh dřevní houby, jaké nebezpečí vyplývá z její přítomnosti a jakými technologiemi ošetření můžeme zvýšit bezpečnost napadených dřevin.